

BERTSOLARI TXAPELKETA NAGUSIA

Finalaurreko usaina

Euriak elkarri pega-pega eginda jarri gintuen frontoiaren sarrerako aterpean. Larunbat arratsaldea “jai alai” bilakatzeko asmoz joan ginen Gernikara bertsozaleak eta baita sei bertsolariak ere. Hitzezko pilotakadak, ideia bonbardaketak eta umore pintzeladak ez ziren falta izan... Nabari da: hasi dira finalaurrekoak.

| NEREA IBARZABAL |

LAN OSO TXUKUNAK izan ziren orokorrean, ez zen arreta galtzeko aukerarik izan eta barre ere egin genuen gogotik (eta ez zortziko txikiko lanetan bakarrik). Baina niri bi galdera sortu eta sartu zitzaizkidan buruan egunaren amaieran, oraindik ere erantzunik ez dutenak.

“Denbora daramazu zure eskuei begira”, kartzelako gaia. Amets Arzallusek Bernardo Mandalunizi begira jarraitzen zuen, gaiaren bigarren zatiaren zain edo, baina hortxe isildu zen gai-jartzailea. Isiltasuna doinu berri batekin hautsi zuen laster; ez dakit bere ahotsagatik, zerbiltzan hitzengatik edo lehen bertsoaren misterioaren ondorioz izan zen, baina inoizko goxoena iruditu zitzaidan. Bere emaztea jo duen gizonaren ahotik kantatu zuen Ametsek, eta paper horretatik ia ezinezkoa den xamurtasuna transmititu zigun entzuleoi. Nola? ba nork daki, agian “eskutxo”, “luzetxo” edo “funtziotxo” bezalako hitzek gertutasuna adierazten dute eta ankerkeriatik urruntzen dute aukeraturako pertsonaia; beharbada eskuan “barkatu” idazten imajinatzea irudi zirrargarria izan zen; edo agian, besterik gabe, bertso ezin hobeak ziren.

“Ea noraino iristen garen ‘Ametsci’ segika” bota zuen Jon Martinek agurrean, eta egia da. Denok gabiltza Amets harrapatu ezinda eta Ametsek harrapatuta aldi berean... bere hitzak bagaramatza, berak nahi duen bideetatik, berak nahi duen tokira. Lehenetik ere ibili izan dut galdera hau

2013ko azaroaren 9an, Gernikan. Bertsolariak: Amets Arzallus (717); Jokin Uranga (657,5); Jone Uria (653); Jon Martin (640,5); Julio Soto (639,5); Nerea Elustondo (633,5).

barruan bueltaka, baina geroz eta zailagoa egiten zait isilaraztea: nola izan daiteke horren ona?

Bigarren sentsazio orokor bat ere izan zen Gernikako frontoian. Saioa hasi zen unetik, “Nerea Elustondo primeran dabil” bezalako esaldiak entzun/esan genituen. Zortziko handian zerbitzu minimoetako kalegarbitzaile izan zen Jone Uriarekin batera eta eskubideez aritzean, “besteena hasten diren lekuan/ bukatzen dira gureak” bezalako puntuak utzi zituen. Iraultzatxo egin eta kafe bat hartzera joateko proposatu

zuenean ere gogoz jotako txaloez bete zen Jai Alai.

Lagunei buruzko puntu erantzunean ere borobildu egin zuen bertsoa eta sei puntuko lanean asko gustatu zitzaidan. Ikastolako zuzendari izatea egokitu zitzaion eta Jon Martini azalpenak eskatu beharra zaukan, saskibaloiko entrenamenduetan lehiakortasuna gehiegi sustatzeagatik. Umorea egiten daki Nereak, baina serio jarri eta arrazoirik potoloenak botatzeko gai da: “hau eskolako patioa da/ ta ez NBA” bota zion; “.../ jarrita sasoi betean/NBA irits daitezke/ egunen batean” Martinek erantzun. “Ta zer egingo ote diezu/ lortzen ez badute?” berak atzetik. Uneoro sinesgarri jardun zuen, bertso bakoitza oso berea zen, oso Nerea. Horregatik uste dut oso denona izan zela harridura seigarren egin zuenean. Hortxe, beraz, bigarren galdera airean.

Baina euriak busti egiten duela dakigun moduan, frontoiko sarrerara hurbiltzen garen momentutik dakigu Txapelketak sorpresak dakartzala. Ikusiko dugu ea zer giro dagoen datozen finalaurrekoetako aterpeetan... azken finean, puntuak puntu, elkarri pega-pega eginda egoteak balio du gehien.

A, eta zorionak zuri, zorionak zuri, zorionak Amets, zorionak beti! ■

Sailkapen nagusia

24tik 18 pasako dira finalaurrekoetako bigarren itzulira

1. Igor Elortza: 722
2. Amets Arzallus: 717
3. Iñigo Mantzizidor *Mantxi*: 667,5
4. Jokin Uranga: 657,5
5. Jone Uria: 653
6. Etxahun Lekue: 649
7. Unai Iturriaga: 649
8. Jon Martin: 640,5
9. Julio Soto: 639,5
10. Jexux Mari Irazu: 638,5
11. Amaia Agirre: 638
12. Nerea Elustondo: 633,5

2013ko azaroaren 8an,
Tolosan. Bertsolariak: Igor
Elortza (722); Iñigo
Mantzizidor *Mantxi* (667,5);
Unai Iturriaga (649); Etxahun
Lekue (649); Jexux Mari Irazu
(638,5); Amaia Agirre (638).

Klik!

Usabal jendez gainezka.
Gozoa da kanturako,
bertsolaria bere lekua
aurkitzeko tenorean jartzen
du. Dena dela, guztia ez da
lekua, momentuak ere badu
garrantzia: eta hau
finalaurrekoa zen. Saioa hasi
aurretikoan sartu nintzen
barrura, eta oholtzaren alde
batera aurkitu eserlekua.
Plaza osoaren perspektiba
aurrean, tentsioa nabarmena
zen. Baina bertsolariak lan
puntuagarriekin hasi ahala
lasaitu zen giroa; sanotu,
esango nuke.

| IÑAKI GURRUTXAGA |

GURE ALABAK, oherakoan, afizio
latza du buru ondoan geratzen
zaion argiarekin piztu-italian ibil-
tzeko. Tolosako saioan gozatu ede-
rra hartuko zukeen.

Ofiziotako ariketan, interrupto-
rea klik-klik. Bertso oso onak
entzun genituen, baina ariketa oso-
rik entzun gabe geratu ginela irudi-
tzen zait. Oraintxe argia piztu,
oraintxe itzali. Azpimarragarria zor-
tziko handian Igor Elortzak egin
zuen lana. Mantxik ez zion bidea
gehiegi erraztu elkarriketarako,
nire iritziz, baina Igorrek putzu ago-
rretik ura ateratu zuen. Aurten txapel-
ketan entzun dudana ofiziotako lanik
onena urruti gabe izango zen.

Bestalde, parentesia irekiz, Unai

GARI GARAIALDE ! BERTSOZALE ELKARTEA

Iturriagaren zortziko handiko lanak
niri ere argia piztu zidan. Epai-iriz-
pideetan 3.4 puntuak dio: Etena
doinuaren arabera egin behar da.
Batzuetan nahitaezkoa izango den
bezala, zenbait doinutan ez da
beharrezkoa izango. Unai eten
asko utzi zituen hankaz gora. Epai-
irizpideen arabera zilegi dena, por-
tzierto. Baina nago, etenik behar ez
duen doinua aukeratzen duenak
erraztasun tekniko bat eskaintzen
dionez bere buruari, hau ere balo-
ratzen al dute epaileek? Alegia,
abiapuntu diferentetatik hasten
direla bertsolariak. Tira, beste klik
bat eta gatozen saio-saioa.

Zortziko txikiko ariketetan beste
fenomeno bitxi bat. Etxahun Lekuek
Igorrekin egindako ofizioan, azken
honek aurretik Mantxirekin eginda-
koaren erreferentzia erabili zuen.
Erabili eta nola. Gauza bera egin
zuen Jexux Mari Irazuk Iturriagare-
kin, oso ondo baliatuta. Mantxik ere
bai, Amaia Agirrerekin, baina ez

zuen bete-beteen asmatu. Badirudi,
saioan erreferentziak sartzea balora-
tzen ari ote diren. Zortziko txikian
erreferentzia-epidemiato bat bizi
izan genuen. Ondo dago; baina, argi,
gauza guztiak bere neurrian.

Puntu erantzunetan denetarik.
Puntuak eurak, aurreko egunean Ger-
nikan baino hobeak, dena esanda.

Seiko motzean ere fin bertsolari
guztiak. Mantxi eta Irazurena gusta-
tu zitzaidan, aitona-biloben papere-
tik errealismoz heldu baitzioten
gaiari, errazagoak ziruditen potolo-
keriatan erori gabe.

Eta azkenik, kartzelan bakarka.
Guztiak ere ondo. Gaiak zioen:
"korridoreko argia itzalita lokar-
tzeak beldurra ematen dizu". Atzo
zenbaitek aurrera begirako pasilloa
luzatu du majo, eta iluntasuna espe-
ro zuen tokian argia aur-
kitu. Besteren batzuk
oraindik interruptorea
non den bilaka jarraitu
beharko dute. ■

**EKIN
AUTOAK**

Amunaga industrialdea, 4
48300 Gernika-Lumo
☎ 94 627 02 92 Faxa: 94 625 54 60
www.ekinautoak.com

Confecciones
TOTORICAGÜENA

Adolfo Urioste kalea, 3
48300 Gernika
☎ 94 625 11 86